

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

**VARDE KØBSTADS
SKOLEVÆSEN
1951—52**

Meddelelser

om

VARDE KØBSTADS SKOLEVÆSEN

for

SKOLEÅRET 1951-52

ved

SKOLEINSPEKTØR V. AGERSCHOU-ANDERSEN

Skolekommissionens medlemmer:

Stadsdyrlæge A. Gadegård, formand.
Arkitekt Aas.
Postkontrollør Hein.
Fru bankfuldmægtig Sørensen.
Gårdejer Frants Iversen, Tinghøj.

Byrådets skoleudvalg:

Grosserer J. S. Jensen.
Borgmester Chr. Jensen.
Direktør Rudolf Rasmussen.
Arbejdsmand V. Strandvig.
Gårdejer P. A. Pedersen.

Lærerrådets formand:

Forstander H. A. O. Hartz, der tillige er formand for
fælleslærerrådet.

Skolelæge:

Kredslæge S. Rohleder.
Skolelægens assistent: Sundhedspl. fru Møller Hansen.
Skolepsykolog: E. Mathiesen, Esbjerg.

Skoletandlæger:

Tandlæge fru Hygebjerg-Hansen.
„ hr. C. W. Koch.
„ hr. Lund Hansen.

Skoleintpektøren

træffes på alle skoledage på kontoret kl. 11—12, tlf. 648.

Lærerværelset: Telefon 463.

Tinghøj skole:

Førstelærer Johs. Jensen, telefon Orten 35.

Børnenes fordeling i klasserne

var den 1. juli 1952 følgende:

	Dr.	Pi.	Ialt	
A. Grundskole og eksamensfri overskole (32 klasser)	1. a	16	15	31
	b	17	15	32
	c	16	16	32
	d	13	17	30
	e	18	14	32
	f	12	15	27
	2. a	12	20	32
	b	13	17	30
	c	15	14	29
	d	15	15	30
	e	15	16	31
	3. a	19	12	31
	b	18	11	29
	c	16	13	29
	d	15	14	29
	e	18	12	30
	4. a	14	11	25
	b	15	10	25
	c	17	11	28
	d	17	12	29
	e	28	7	25
	5. a	11	17	28
	b	11	12	23
	c	7	16	23
d	12	17	29	
e	14	16	30	
6. a	10	17	27	
b	13	6	19	
c	10	12	22	
7. a	7	23	30	
b	5	2	7	
8.	13	6	19	
Ialt	442	431	873	
B. Mellem- og realskolen (9 klasser)	1. m. a	13	21	34
	b	14	20	34
	2. m. a	20	17	37
	b	23	17	40
	3. m. a	16	19	35
	b	15	18	33
	4. m. a	14	14	28
	b	16	9	25
	Realkl.	12	20	32
	Ialt	143	155	298

2663

	Dr.	Pi.	Ialt	
<i>Ialt i begge skoler tilsammen</i>	585	586	1171	
C. Tinghøj skole	1. kl.	10	7	17
(3 klasser)	2. kl.	6	11	17
	3. kl.	8	11	19
	Ialt	24	29	53
<i>Varde kommunale skolevæsen ialt</i>	609	615	1224	

Skolebetalingen.

I alle skolens klasser er undervisningen gratis for børn, der er hjemmehørende i Varde kommune.

Børn fra Varde landsogn, der søger Varde kommunale skoler, betaler for adgang til skolelæge, skoletandlæge og for bøger. Disse udgifter refunderes af Varde landsogn. Dette gælder dog ikke børn, der er over skolepligtig alder, og som søger den kommunale eksamensskole i Varde.

Børn, der ikke er hjemmehørende i Varde kommune, betaler pr. måned 11,50 kr. i eksamensskolens klasser og 15,00 kr. i realklassen.

Fripladser kan af byrådet tilstås børn, for så vidt der af autoriteter eller institutioner uden for kommunen ydes bidrag til skolen i nævnte øjemed.

Oversigt over børnenes forsømmelser.

	På grund af sygdom		Anden lovlig grund		Uden lovlig grund	
	1951-52	1950-51	1951-52	1950-51	1951-52	1950-51
I grundskolen og den eksamensfri overskole	10067	9256	698	837	375	475
I mellem- og realskolen	1548	1739	279	247	3	15
Tinghøj skole	196	264	257*	105	9	81

* Heri indbefattet forsømmelser på grund af m. og k. epeidemien.

Fra 1949-52 er der sket følgende stigninger og fald:

	1949	1952
a. På grund af sygdom:	9193	11811 (+ 2618)
b. Anden lovlig grund:	1182	1189 (+ 7)
c. Uden lovlig grund:	967	571 (÷ 396)

Der er tale om undersøgelse af en treårig periode.

Lærerpersonalet

ved byens skoler består den 1. august 1952 af skoleinspektøren, 2 viceinspektører, 7 mandlige og kvindelige overlærere, 13 fastansatte lærere, 10 fastansatte lærerinder, 2 timelærerinder samt en særlig uddannet faglærerinde til varetagelse af enkelte gymnastiktimer. Et timelærerembede varetages som vacant embede ved vikar, - et fast embede på samme vis, ligesom et fast embedes timer varetages som overtimer af det faste personale.

	Født	Tjenestea- lder	Ansæt her
1. Skoleinspektør V. Agerschou-Andersen	13.5.10	1.10.46	1.12.50
2. Viceinspektør H. Malling	23.7.88	1.10.18	1.10.26
3. Viceinspektør L. K. Jensen	16.11.95	1.8.22	1.8.30
4. Overlærer Birkedal Olsen	14.2.91	1.6.15	1.5.27
5. Overlærer J. K. Knudsen	30.6.97	1.11.23	1.2.26
6. Overlærer V. G. Skjoldborg	31.1.02	1.2.26	1.5.27
7. Lærer O. Bjarnesen	23.4.01	1.4.29	1.4.30
8. Lærer Thv. Sørensen	18.10.05	1.8.29	1.4.32
9. Lærer H. A. O. Hartz	7.3.96	1.8.31	1.8.33
10. Lærer O. Myrthue-Hansen	4.11.01	1.5.36	1.5.35
11. Lærer Th. Finderup	1.5.11	1.2.38	1.4.37
12. Lærer Ev. Larsen	1.4.04	1.2.41	1.8.40
13. Lærer A. Blaabjerg	5.8.17	1.2.47	1.8.46
14. Lærer N. Kjær Larsen	9.11.19	1.2.47	1.3.47
15. Lærer Gordon Larsen	24.5.10	1.11.39	1.4.50
16. Lærer Kaj Bech	29.4.26	1.6.50	1.6.50
17. Lærer Aage Jensen	11.9.23	1.8.49	1.4.51
18. Lærer H. Vejrup	25.8.25	1.7.51	1.8.51
19. Lærer K. Gerlach	30.12.26		1.8.52
20. Overlærer frk. M. Schack Olldag	3.2.93	1.6.19	26.4.20
21. Overlærer fru Buch	11.11.94	1.11.21	23.9.20
22. Overlærer frk. Th. Therkildsen	10.7.04	1.8.27	1.5.27
23. Overlærer fru A. Nordhjem	22.9.94	1.8.26	1.6.27
24. Lærerinde fru A. Knigge	13.7.94	1.7.29	1.4.29
25. Lærerinde frk. K. Hebsgaard	2.1.05	1.8.29	1.8.30
26. Lærerinde frk. J. Christensen	20.1.02	1.11.30	15.10.29
27. Lærerinde frk. E. Berg	6.7.07	1.9.37	1.4.38
28. Lærerinde fru K. M. Larsen	16.4.05	1.3.33	1.9.43
29. Lærerinde frk. K. M. Madsen	31.12.18	1.6.45	1.8.46
30. Lærerinde fru A. Petersen	19.10.13	1.4.42	1.11.37
31. Lærerinde frk. A. M. Petersen	25.7.21	1.4.52	1.4.50
32. Lærerinde frk. K. Varisbøll	28.2.14		1.7.52
33. Lærerinde frk. Aase Toft	2.9.29		1.7.52
34. Timelærerinde fru A. Malling	6.4.99		1.8.46
35. Timelærerinde frk. O. Sørensen	6.11.27		1.7.52

36. Vikar i timelærerembede: fru A. Nemming. 37. Vikar i fast embede: Helmer Petersen, Esbjerg. 38. Et fast embede varetages som overtimer af det faste personale. Endvidere varetager gymnastiklærerinde, fru Lind nogle gymnastiktimer.

Tinghøj skole:

1. Førstelærer Johs. E. Jensen	25.12.00	1.7.25	1.10.39
2. Lærerinde frk. J. Skyggebjerg Petersen	15.7.15	1.4.44	1.7.42

Oplandsholdets skolekøkkenundervisning varetages af husholdningslærerinde, fru Bækgaard.

Ændringer i lærerpersonalet.

Tilgang:

- $\frac{1}{8}$ 52 I fast embede: frk. K. Varisbøll.
 $\frac{1}{8}$ 52 I timelærerindeembede: frk. Olga Sørensen.
I fast embede: hr. Kaj Gerlach.

Afgang:

- $\frac{1}{12}$ 51 Fru E. Christensen forflyttes til lærerindeembedet ved Laven skole.
 $\frac{1}{3}$ 52 Lærer G. Møller forflyttes til Tønder som statsøvelsesskolelærer.
 $\frac{15}{8}$ 52 Fru S. O. Sørensen forflyttes fra timelærerindeembede i Varde til fast embede i Esbjerg.
 $\frac{1}{7}$ 52 Overlærer L. Hoffmann tager afsked med pension efter 42 års virke ved Varde skolevæsen.

Endvidere:

- $\frac{1}{4}$ 51 Aspirant frk. A. M. Petersen ansættes i fast embede.
 $\frac{1}{11}$ 51 Timelærerinde frk. Aase Toft ansættes i fast embede.
 $\frac{1}{9}$ 51 Lærerinde fru A. Nordhjem udnævnes til overlærerinde.
 $\frac{1}{7}$ 52 Lærerinde frk. Th. Therkildsen udnævnes til overlærerinde.

Som vikar har virket fru Nemming, fru Traberg, fru Skov, hr. Helmer Petersen, fru Nielsen og tidligere overlærer L. E. Christensen,

Lærerpersonalets deltagelse i kursus.

- 3 ugers kursus i engelsk og historie: hr. Th. Finderup.
Årskursus 2 ($\frac{1}{9}$ 51 — $\frac{1}{5}$ 52): hr. Aage Jensen (tysk).
„ 3 „ frk. A. M. Pedersen (tysk),
Kursus i småbørnsundervisning ($\frac{7}{7}$ 52 — $\frac{21}{7}$ 52): frk. Aase Toft.
Dansk skolesløj 1 ($\frac{7}{7}$ 52 — $\frac{9}{8}$ 52): hr. Helmer Pedersen.
Studieophold som lærer ved tyske flygtningeskoler ($\frac{1}{5}$ 52 — $\frac{31}{7}$ 52):
hr. H. Vejrup.
Gymnastikkursus (efterårsferien 1951): fru K. M. Larsen.
Fortsættelseskursus i skolekøkkenundervisning: fru A. Petersen.
Kursus i sang (sanglærerforeningens 5 musikdage, august 1951): hr. E. Larsen.
Studierejse til U. S. A. ($\frac{15}{12}$ 51 — $\frac{2}{2}$ 52): frk. Jenny Christensen.
Studierejse til England ($\frac{28}{6}$ 52 — $\frac{18}{7}$ 52): V. Agerschou-Andersen.

Overlærer Hoffmann tager afsked.

Jeg tror, man vil forstå mig, når jeg siger, at det var med følelsen af at opleve et eventyr, at jeg i 1950 vendte tilbage for at blive leder af den skole, hvor jeg selv som barn havde tilbragt 5 minderige år. Ikke mindst var det en usigelig glæde som den første af lærerne at hilse på mine skoleårs lærer i dansk og naturhistorie, overlærer Hoffmann, som bød mig velkommen i gangen ind til hotel Vardes store spisestue, med det samme smil, hvormed han sagde farvel til mig 25 år tidligere. Det var da, som et væld af ubeskrivelig gode minder steg op i sindet, og den gamle sangs linjer blev levende:

„Syner af drengears herlighed vil dig fængsle påny med et sært trylleri.“

Hvis man ville spørge mig, hvorfor vi gamle elever mindes lærer Hoffmanns timer med så megen glæde og begejstring, vil det blive vanskeligt for mig at pege på noget bestemt. Det var ikke dette, at vi virkelig fik lært noget i disse timer, og at lærer Hoffmann havde en stilfærdig, men imponerende måde at tilvejebringe den nødvendige opmærksomhed på — vel ej heller den hygge, der knyttede sig til naturhistorie- og dansktimer. Naturligvis mærker børn snart, om de har en kyndig og interesseret lærer for sig, ligesom det giver en uvilkårlig følelse af tilfredshed at mærke, at undervisningen kan blive så fængslende, at man ærgrer sig, når klokken ringer. Der er heller ingen tvivl om, at den lærer der er i stand til at tilvejebringe den nødvendige disciplin blot ved sin bestemte væremåde, er i besiddelse af et uhyre stort aktiv i sin gerning — ligesom det giver store vækstmuligheder, om en lærer formår at skabe en atmosfære af hygge og harmoni i de klasser, han kommer i.

Lærer Hoffmann har den lykkelige evne at kunne fængsle og tryllebinde sine elever ved at øse af kilder, som har udspring i et følsomt og fint sind. Her ligger vel hele hemmeligheden.

Forleden tog jeg påny min gamle danskbog fra realklassen frem og fandt „Den flyvende post“ af M. A. Goldschmidt. Den gennemgang, lærer Hoffmann i sin tid gav af dette stykke litteratur, prægede sig så stærkt i mit sind, at jeg den dag i dag kan fornemme den atmosfære af skønhed og poesi, der derved blev over denne lille skildring.

„Jeg kan slet ikke tænke mig Varde skole uden lærer Hoffmann. Der vil da komme til at mangle noget,“ sagde en moder til mig en dag, da jeg var på forældrevisit. Hun havde så inderlig ret. Lærer Hoffmann har i høj grad været med til at give Varde skole sit særlige præg gennem den gerning, han øvede der i 42 år som lærer, kollega og læ-

rerrådsformand — altid gående i spidsen for god forståelse, tolerance, fordragelighed og arbejdsharmonie.

En stor personlighed har forladt Varde skole. Måtte det blive for-
 undt os, der er tilbage, blot i nogen måde at kunne løfte den tunge
 arv efter ham.

Lad da undertegnede, som mere end nogen anden har grund til at
 være overlærer Hoffmann taknemmelig både for uforglemmelige skole-
 timer og for den tidlige lærerrådsformands indsats for at give mig
 den rigtige start som skoleleder ved min barndomsskole, takke varmt
 for alt værdifuldt med disse linjer fra en bog, jeg sætter umådelig højt:

*„Oh, — hvilken fryd er stor som den, der sælsomt gennem hjertet går,
 når den, som selv kun lidt forstår, vejledes af sin vise ven.“*

V. Agerschou-Andersen.

Ferieloven 1952.

Juleferie: 1. januar—4. januar	3 dage
Fastelavnsmandag den 25. februar	1 —
Kongens fødselsdag den 11. marts	1 —
Dronningens fødselsdag den 28. marts	1 —
Påskeferie: 9. april—15 april	6 —
St. bededag: 9. maj og 10. maj	2 —
Kristi himmelfarsdag den 22. maj	1 —
Pinseferie: 31. maj—4. juni	3 —
Grundlovsdag 5. juni	1 —
Sommerferie: 28. juni—13. august	38 —
Oktoberferie: 20. oktober—25 oktober	6 —
Juleferie 22. december—31. december	8 —
Til rådighed	3 —
Søndage	52 —
Skoledage	240 —
Ialt	<u>366 dage</u>

Skoleparekassens virksomhed.

Fra 1. oktober 1951 til 1. oktober 1952 er der af børnene i Varde
 skole sparet ialt 7.993,90 kr.

Sparernes antal er gået noget tilbage, idet der 1. oktober 1951 var
 415 og 1. oktober 1952 367, men beløbet er omtrent det samme.

Skoleparekassens hovedkasserer er overlærerinde fru Buck.

Fag- og timetal pr. 1. december 1952

	Grundskolen					Den eksamensfri mellemskole					Eksamensskolen				
	1. kl.	2. kl.	3. kl.	4. kl.	5. kl.	6. a.	6. b.	7. a.	7. b.	8.	1. ml.	2. ml.	3. ml.	4. ml.	R.
Religion	2	2	2	2	2	3	3	2	2		2	2	2	1	
Skrivning	2	3	3	3	2	1	1	1	1		2	1	1		
Regning (matematik)	4	5	5	6	5	5	6	5	6	5	4	5	6	7	5
Dansk med litteratur	7	7	9	9	9	7	7	7	7	6	5	4	4	5	5
Historie			1	2	2	2	2	2	2	3	3	2	2	2	2
Geografi			1	} 3	} 3	} 3	} 3	} 3	} 4	} 4	2	2	2	2	2
Naturhistorie															
Fysik						1	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Tegning					2	2-1	2-1	2-1	2-1		2	2	2-0		
Sang		1	1	1	2	1	1	1	1		2	2	1		
Gymnastik og hygiejne ...	1	2	2	2	3	3+1	3+1	3+1	3+1	3+1	3	3	3	4-3	4
Sløjd, håndgerning	1	1-2	1-2	1-2	2-3	3-3	3-3	3-3	3-3	2-2	2-2	2-2	2-2	3-1	
Anskuelse	1	2													
Engelsk						3		3		3	5	3	3	4	5
Tysk												4	4	4	4
Fransk															5
Skolekøkken						3	3	4	4	4			3	4	

Lokalernes benyttelse uden for skoletiden.

Det er ikke blot i skoletiden kl. 8—16, at skolens lokaler benyttes stærkt, men forholdet er derte, at så snart det sidste hold børn har forladt bygningerne, og lokalerne er rengjorte, rykker de voksne ind i stort tal.

Gymnastiksalene benyttes af gymnastikhold i et antal af 15, og desuden har følgende idrætsgrenes foreninger til huse der: håndbold, bokning og bordtennis. I de øvrige lokaler udfolder følgende foreninger en rig og mangeartet virksomhed: Ungdomsskolen, fritidsklubben, teknisk skole, handelsskolen, oplandshandelsskolen, aftenskolen, biavierforeningen, havebrugsforeningen, hjemmевærnet, lottekorpsset, husmoderforeningen, sykredse, røde kors, det danske spejderkorps' lokalafdeling, F. D. F.s' musikkorps, filatelistklubben, amatørmusikere, kirkekoeret og kunstmalerkredsen, — og så er vist endda ikke alle nævnt.

En henvendelse til hjemmene.

A. Forsømmelser.

Skolen henstiller indtrængende til hjemmene, at de ikke holder børnene hjemme uden det er absolut tvingende nødvendigt. Skulle der indtræffe tilfælde, hvor hjemmet mener, at det er nødvendigt med een eller flere dages ekstra fridage, bedes man i god tid sætte sig i forbindelse med skolens kontor. Der gøres udtrykkeligt opmærksom på, at anmodninger om frihed ud over 3 dage skal sendes til skolekommissionen skriftlig mindst 14 dage i forvejen. Det hænder ofte, at forældre sender bud om ekstra frihed på flere dage ca. 1 time, før det tog går, de skal rejse med.

Ligeledes anmodes hjemmene om så vidt muligt at undlade fremsendelse af andragender om forlængelser af de ordinære ferier. Denne tendens er i stærk tiltagende. Ofte sker det, at børn simpelthen bliver væk i flere dage efter at ferien er slut, uden at der har været ført forhandling med skolens kontor eller skolekommissionen om ekstra frihed.

Når et barn, der har haft forlænget ferie, ankommer til skolen, er det ikke alene bag efter sine kammerater, det bliver desuden skyld i, at klassens øvrige elever sinkes, fordi lærerne må bruge en del af tiden til at forklare barnet ting, som de andre elever har fået gennemgået, medens vedkommende elev har været væk.

B. **Sommertjeneste.**

Selv om det kan betyde en øjeblikkelig vinding i økonomisk henseende, anmodes forældrene indtrængende om ikke at sende deres børn på sommertjeneste, da det komplet ødelægger de sidste 2 års skolegang eller mere. (Det er almindeligst, at børn sendes ud fra 6. klasse — men nogle sendes allerede ud fra 4. klasse). Endvidere kan det hændes, at bybørn, som ikke har ret mange legemlige kræfter, legemlig skades under et arbejde, de dårligt magter, og som netop falder i en periode, hvor væksten foregår i et hurtigere tempo end i andre af barnealderens tidsafsnit.

C. **Bad.**

En af skolens opgaver er at lære børnene en sund og hygiejnisk levevis, og skolen anmoder hjemmene om at yde al mulig støtte i denne bestræbelse. Sundhedsstyrelsen har for nylig gjort opmærksom på, at renligheden blandt skolebørn i det ganske land er i stærk tilbagegang. Skolen anmoder derfor hjemmene gøre en indsats for, at børnene vænnes til at møde renvaskede i skolen. Det bør også i hjemmet indskræpes, at det er en selvfølge, at man efter en gymnastiktime, hvor man er blevet varm, støvet og svedig, deltager i det kolde bad, som iøvrigt ikke er særligt koldt, idet de første brusere er varme — de to kolde, og ingen siger, at man skal stå stille under de sidste. I fyringssæsonen gives der eleverne fra 4. klasse og opefter et varmt bad hver 14. dag. Her kan skolen glæde sig ved 99% tilslutning.

Nogle elever er tilbøjelige til ved den mindste anledning at „tigge“ sedler hjemme, for at blive fri for gymnastik eller bad, — en trafik, som man beder hjemmene være behjælpelig med at afskaffe.

D. **Eksamensmellemskolen.**

Selv om et barn består optagelsesprøverne til 1. mellemskoleklasse, anmodes forældrene indtrængende om ikke at lade barnet gå i eksamensmellemskolen, hvis det ikke er hjemmets mening, at barnet skal afslutte sin skolegang med i hvert fald mellemskoleeksamen.

E. **Realeksamen.**

Det er efterhånden blevet almindeligt, at selv dygtige elever standser ved mellemskoleeksamen og ikke synes at være klar over, at mens realeksamen giver adgang til etaterne og endvidere er antagelsesgrundlag, når der søges elever til større virksomheder eller institutioner, ligesom denne eksamen er af stor værdi, såfremt man senere skulle få lyst til at søge videregående uddannelse på en højere uddannelsesanstalt (han-

delshøjskole, teknikum ell. lign.) så er mellemskoleeksamen kun en statsanerkendt årsprøve, der ikke er forbundet med bestemte traditionsbårne rettigheder.

F. Ud- og indskrivning.

Ud- og indskrivning kan kun foretages af den for barnets undervisning ansvarlige — enten fader, moder eller værge, og vedkommende må henvende sig personligt på skolens kontor. Udskrivning må ske i god tid, mindst 8 dage inden flytningen finder sted. Indskrivning skal finde sted senest 8 dage efter tilflytning.

G. Glemte ting.

Hver dag leveres der glemte ting ind på kontoret eller hos skolens pedel, hvorimod det sjældent sker, at der kommer nogen og spørger efter dette hittegodts. Forældrene anmodes om ikke at akceptere børns beretning om, at det og det er blevet stjålet på skolen, før man har beset skolens hittegodsmagasin.

H. Gymnasieundervisning.

Med og fra år 1952 vil børn, der har bestået mellemskoleeksamen eller realeksamen med omkring 14,00 i gennemsnit, og som anbefales af deres lærere ved Varde skole, kunne optages på gymnasiet i Esbjerg uden optagelsesprøve.

I. Latinundervisning.

Latinundervisning ydes i 4. eksamensmellemskoleklasse som valgfrit fag. Undervisningen påbegyndes efter sommerferien i 4. mellem med 3 timer ugentligt. I det første kvartal i realklassen undervises der dog 4 timer, således at et hold latinelever opnår et års undervisning, — $\frac{3}{4}$ år med 3 timer og $\frac{1}{4}$ år med 4 timer.

K. Skolebørns anvendelse til erhvervmæssigt arbejde.

I følge folkeskolelovens § 57 må intet barn anvendes til erhvervmæssigt arbejde forud for *skoletiden*, og ved erhvervmæssigt arbejde som vederlag uden for barnets hjem.

L. Hjælp i hjemmet.

Såfremt en af eleverne på grund af sygdom i hjemmet holdes hjemme for at hjælpe i huset, skal der i hvert enkelt tilfælde foreligge en aftale med skolekommissionen.

M. Konfirmationsforberedelse.

Skolen henstiller indtrængende til hjemmene, at børnene kommer til at gå til præst, medens de er i 3. eksamensmellemskoleklasse og 2. eksamensfri mellemskoleklasse (7. klasse.)

Til eleverne!

I anmodes indtrængende om at passe godt på de bøger, der bliver udleveret til jer, da det er kostbare ting. Læg nøje mærke til følgende regler:

1. Enhver skolebog skal være forsynet med omslag.
2. Enhver bog skal være forsynet med navn og klassebetegnelse på den indklæbde seddel.
3. Bøgerne skal fragtes til og fra skole i en taske eller mappe.
4. Tag aldrig på en bog med våde eller fedtede fingre.
5. Læg bøgerne til side, mens du spiser.
6. Enhver bog, som kastes bort eller beskadiges, har du pligt til at erstatte.

Varde aftenskole

har i året 1951—52 været ledet af tidl. skoleinspektør Dalsgaard-Hansen, der også i år fortsætter med dette arbejde. I den forløbne sæson har der været følgende kursus:

1. 7 engelskkursus.	5. 3 samariterkursus.
2. 1 tyskkursus	6. 5 håndgerningskursus.
3. 1 franskkursus.	7. 1 kursus i flyveteori.
4. 1 kursus i dansk litteratur.	8. 1 kursus i samfundslære.

Varde praktiske ungdomsskole

for vinteren 1951—52 har været ledet af et udvalg bestående af: skoleinspektøren, lærerinde frk. J. Christensen og lærer Gordon Larsen. Der var i denne sæson kun undervisning for piger. Kursus omfattede følgende fag:

Barnepleje: sundhedsplejerske fru Møller Hansen.

Kjolesyning: lærerinde frk. Jenny Christensen.

Boliglære: overlærer fru Buck.

Varde aftenhøjskole

ledes fra 1952 af et udvalg bestående af repræsentanter fra de forskellige oplysningsforbund (A. O. F. — F. O. F. — L. O. F.) og fra lærerrådet. I sæsonen 1951 — 52 har der været afholdt foredrag bl. a. af forstander S. Brøndsted, Fjordvang, skoledirektør N. P. Andersen, Esbjerg, lærer H. K. Kristensen, Lunde, rektor Thure Hastrup, Esbjerg, og lærerinde frk. J. Christensen, Varde.

Varde børnebibliotek.

Bogsamlingens indtægter for 1951—52:

Tilskud fra kommunen.....	kr. 2450,00
„ „ staten.....	kr. 2780,00
„ „ Ribe amts skolefond.....	kr. 165,00
	<hr/>
	Ialt kr. 5395,00

1. april 1951: Antal bind.....	3383
Tilgået.....	364
Fragået.....	70
	<hr/>
	Antal bind 1. april 1952... 3677

677 lånere med 8536 udlån.

Bibliotekar: Lærer *Gordon Larsen.*

Tinghøj børnebogsamling.

1. april 1951: Antal bind.....	391
Tilgået.....	31
Fragået.....	15
	<hr/>
	Antal bind 1. april 1952... 407

43 lånere med 829 udlån.

Bibliotekar: Førstelærer *Jobs. Jensen.*

Skolelægens virksomhed.

Uddrag af beretningen 1951/52.

	Varde:	Tinghøj:
Antal undersøgte børn.....	1083	59
Henvisninger til læge.....	184	5
Tuberkulinpositive efter tuberkuløs infektion.....	33	4
Calmettevaccinerede før skolegangens begyndelse.....	25	0
Calmettevaccinerede efter skolegangens begyndelse.....	732	33
Tuberkulin-negative.....	293	22
og af disse vaccineredes ved tuberkuloseunders. jan. 1952 ..	152	11
Antal, hvis udseende er sundt.....	1000	58
" " " " sart.....	83	1
" " " " sygeligt.....	0	0
Antal, hvis ernæringstilstand er over middel.....	88	4
" " " " middel.....	952	54
" " " " under middel.....	43	1
Antal med		
adenoide veg. („polypper“).....	20	0
adfærdsforstyrrelser, svære.....	2	0
admentilstand dårlig.....	8	0
anæmia (blegsot).....	19	0
asthma.....	4	0
andre lidelser.....	63	0
epilepsi.....	1	0
farveblindhed..... (alle drenge)	10	0
fingersutning og neglebidning.....	14	0
fodvorter.....	2	0
hernier (brok).....	2	0
hjertelidelser.....	1	0
holdningsfejl.....	67	4
hudlidelser.....	25	3
hyp. tonsill. (store mandler).....	18	1
kejthåndethed.....	4	0
kronisk nedsat hørelse.....	9	0
kroniske lidelser (→ asthma).....	0	0
krypthorchismus (manglende nedstigen af kønskirtler).....	62	3
misdannelser, medfødte.....	1	0
misdannelser, erhvervede.....	2	0
nervosismus.....	15	0
bedes plani (plafødder).....	71	5
phimosis (forhudsforsnævring).....	12	0
strabismus (skelen).....	7	2
sukkersyge.....	1	0
synsnedsættelser.....	146	0
taleforstyrrelser (stammen).....	4	0
ufrivillig vandladning.....	21	1

Til omstående oversigt bemærkes:

1. De lægehenviste børn udgør i år kun 16,9 pct. af samtlige undersøgte. Procenten er de sidste tre år faldet jævnt fra 20,9 pct.
2. Ved årets slutning var i Varde calmettevaccineret 83,9 pct. af samtlige elever. og i Tinghøj 74,6 pct. Denne procent har de sidste år været stigende.
3. I Varde er i skoleåret foretaget intelligensbestemmelse på 8 elever og ordblindhedsbestemmelse på 6 elever (ved skolepsykolog E. Matthiassen, Esbjerg). Herefter fandtes ved skoleårets slutning 4 åndssvage, 18 sinker og 20 ordblinde. I Tinghøj findes kun 1 sinke.

Der er udsendt 94 påmindelser og aflagt 21 hjemmebesøg. Årsagen til sidste er dels intelligensbestemmelser og dels følger af manglende aflevering af lægehenvisninger trods påmindelser. 16 mødre er mødt efter tilsigelse. Ved det årlige undersøgelse for hovedlus fandtes alle rene.

Varde kommunale skoletandpleje.

Oversigt over virksomheden i året fra april 1951—april 1952.

Hos tandlæge Lund-Hansen.

Systematisk behandling	Antal børn				De forskellige behandlings antal								
	Indmeldte til behandlingen	Fundne fri for karies	Af anden grund ikke behandlede	Behandlede	Fyldning		Extrak- tion		Rensning	Rodbehandling	Injektion	Andre behandlinger	Ialt
					Blivende tænder	Mælke- tænder	Blivende tænder	Mælke- tænder					
1. års behandling...	86	13	4	69	94	46		29	11	5	20	8	213
Fortsat beh. af børn, der i tidl. år har været under syst. beh.	391	47	8	336	725	75	28	152	140	33	78	20	1251
Tilsammen....	477	60	12	405	819	121	28	181	151	38	98	28	1464

Hos Kochs klinik.

1. års behandling...	70	9		61	86	38		22	18	8	42	16	230
Forsat beh. af børn, der i tidl. år har været under syst. beh.	424	54	2	368	798	82	18	168	144	49	92	27	1378
Tilsammen....	494	63	2	429	884	120	18	190	162	57	134	43	1608

Realeksamen 1952.

1. Annelise Aas	mg	13,89
2. Carl Henrik B. Berg	mg	14,12
3. Alice Bertelsen	mg ⁺	14,23
4. Søren Hjalmar Christensen	mg ⁻	13,61
5. Ole Agner Christiansen	g ⁺	12,89
6. Kurt Hansen	mg ⁻	13,16
7. Liselotte Ingvarsen	mg ⁻	13,28
8. Tove Jacobsen	mg ⁺	14,23
9. Henning Jepsen	mg	13,93
10. Frank Hagenau Kaster	mg ⁺	14,18
11. Birthe Lorentzen Løvgreen	mg ⁺	14,25
12. John Burchardt Madsen	mg ⁻	13,63
13. Mogens Mortensen	g ⁺	12,38
14. Birgit Pedersen	mg	13,71
15. Anne Marie Poulsen	mg	14,12
16. Kristian Leo Poulsen	mg	13,95
17. Leif Sirich Sørensen	mg ⁺	14,49
18. Ove Fæster Sørensen	mg	13,89
19. Aase Tonnesen	mg	14,16
20. Anker Rasch Traberg	mg	13,94
21. Gerner Frandsen Vejrup	mg ⁺	14,49

Mellemskoleeksamen 1952.

4. m. a.

1. Jytte Andersen	mg ⁺	14,43
2. Hanne K. Baunsgaard	mg	13,70
3. Inge Christiansen	mg ⁻	13,07
4. Thorkild Degn Christiansen	mg ⁻	13,66
5. Ellen Christensen	mg ⁻	13,13
6. Kirsten Christensen	mg	14,03
7. Ole Chr. Damsgaard	mg	13,90
8. Birgitte Frederiksen	mg	13,84
9. Jytte I. Gregersen	mg ⁻	13,33
10. Karen Hansen	mg ⁻	13,46
11. Knud Hansen	mg ⁻	13,17
12. Ulla Hansen	ug ⁻	14,61
13. Aase Henriksen	ug ⁻	14,53
14. Erik Jensen Holm	mg	13,92
15. Poul Hedegaard Holm	mg ⁺	14,40
16. Else Vind Jensen	g ⁺	12,74
17. Knud Nørskov Jensen	mg	13,74
18. Jørn Hagenau Kaster	mg	13,91
19. Kaj Oluf Madsen	mg ⁺	14,28
20. Ole Anton Madsen	mg	13,74
21. Birgit Mortensen	g ⁺	12,73
22. Grethe Lund Mouritsen	mg	14,09

23. Eggert Coff Pedersen	ug [÷]	14,51
24. Jens Holm Pedersen	mg	13,76
25. Christian M. Rasmussen	mg ⁺	14,49
26. Sonja A. Rasmussen	mg ⁺	14,47
27. Gudrun Simonsen	mg	14,04
28. Aino Theilgaard	mg ⁺	14,40
29. Jonna Vejrup	ug [÷]	14,70
30. Jon Weis	mg	14,05

4. m. b.

1. Tonny Andersen	g	12,19
2. Jytte Bjarnesen	mg	14,09
3. Inge Lise Cramon	g ⁺	12,98
4. Hans Erik Damsgaard	mg	14,14
5. Rita Haltrup	mg ⁺	14,37
6. Inger M. Bech Hansen	mg ⁺	14,30
7. Theodor Therkildsen Jacobsen	g ⁺	12,52
8. Lis Annette Jensen	mg ⁺	14,22
9. Jens Christian Jepsen	g	12,04
10. Margit Overgaard Jørgensen	mg [÷]	13,53
11. Elsebeth Skovmand Madsen	mg	14,16
12. Annelise Mortensen	mg ⁺	14,31
13. Birgit Møller	mg ⁺	14,40
14. Iris Mechlenborg Nielsen	g	11,83
15. Minna K. Nielsen	ug [÷]	14,51
16. Ruth Hartvig Nielsen	mg [÷]	13,65
17. Margit Overgaard	mg [÷]	13,54
18. Aase Orup Pedersen	g ⁺	12,98
19. Jørgen E. Rasmussen	mg	13,95
20. Inger Skafte-Christiansen	mg [÷]	13,06

Af årets dagbog.

I sommerferien 1951 var frk. Hebsgaard og hr. Bjarnesen på en ufor-glemmelig tur til Vardes venskabsby, Levanger.

4. mellem og realklassen var den 29. august på den traditionelle ud-flugt til fåremarkedet i Ho. Deltagende lærere var hr. Myrthue, hr. Blå-bjerg, hr. Finderup og hr. Jensen.

I samme måned har 8. klasse været på den årligt tilbagevendende eks-kursion til København, som Vardensersamfundets gæster. Skolen glæ-der sig over, at den smukke gestus fra samfundets side stadig holdes i hævd.

Den 14. september samledes Grindsted, Nr. Nebel, Ølgod og Varde skole til et stort anlagt stævne i Varde idrætspark. Varde skoles æld-ste vandt i fodbold den af bladet „Vestkysten“ udsatte sølvpokal.

Samme dags formiddag talte professor Howe fra Amerika til de æld-ste klasser om forholdene i Amerika.

Den 22. september var alle klasser over 5. underskoleklasse invite-rede til havebrugsudstilling i Arnbjerghallen.

Den 1. oktober fejrede viceinspektør H. Malling 25 års jubilæum.

Lørdag den 8. og søndag den 9. oktober var realklassen på en veek-ent tur til Blåvandgård. Deltagende lærere var: hr. Finderup, frk. Ther-kildsen og frk. Toft.

Den 28. oktober fejredes F. N.-dagen ved, at der i kinografen vis-tes en film om F. N.s arbejde i nødstedte lande. Hr. Myrthue talte i tilknytning til den fremviste film.

Den 29. oktober afholdtes den årlige forældredag. Som sædvanlig mødte der en hel del forældre i de lavere klasser, medens børnene i de større klasser havde gjort et stort arbejde for at holde forældrene hjemme.

Samme dags aften holdtes der et forældremøde på hotel „Varde“, hvor der demonstreredes et båndfilmsapparat og et skoletonefilmsanlæg. Hr. Hoffmann holdt et instruktivt foredrag i tilknytning til båndfilmen.

I vintersæsonen 1951—52 har lærer Kjær atter arrangeret en omfat-tende håndboldturnering for skolens større drenge, ligesom samme læ-rers skakklub samler stor tilslutning.

Fredag den 9. november uddeltes 170 idrætsmærker: 60 bronze — 46 sølv — 42 guld — og 22 guld II.

Den 28. november talte den tyske bibliotekar Hans Rytting for 4. mellem og realklassen om sine oplevelser under Berlins undergang.

Den 7. december overværede borgerskolens klasser fra 5. og opefter „Vestkystens“ film „Fra hjulplov til mejetærsker.“

Juleafslutningen afholdtes i kirken, således som det efterhånden er blevet skik i de fleste byer.

Den 31. januar fyldte overlærer V. Skjoldborg 50 år.

1. marts rejste lærer G. Møller efter 12 års virke til Tønder for at overtage embedet som statsøvelsesskolelærer i denne by. Inden afrejsen samlede kolleger og skolemyndigheder med hr. og fru Møller på Centralhotellet til en hyggelig afskedsfest.

I foråret 1952 har skolen haft besøg af undervisningsministeriets tilsynsførende i matematik, regning og fysik, realskolelærer S. Aa. Boe, Aarhus.

I slutningen af marts afholdtes den årlige „Regnbuefest“. Der opførtes bl. a. „Henrik og Else“ samt en fortræffelig skolerevy.

I juni måned har der været afholdt følgende skoleudflugter:

1. Realklassen til Haderslev, Aabenraa, Graasten, Dybbøl, Krusaa, Tønder, Møgeltønder, Gallehus, Rosenkrantz, Rømmø og hjem.
2. Underskoleklasserne til Randbøldal ved Vejle.
3. De store elever til Sønderborg, hvor man bl. a. besøgte den nye idrætshøjskole.

Lærere og lærerinder havde en pragtfuld tur til Bækkelund, Viborg og Daugbjerg Daas.

Lejrskole. Viceinspektør Jensen og lærerinde, frk. Jenny Christensen afprøvede den 14.—21. juni et nyt pædagogisk element, idet man med 4. mellem a tog i lejrskole ved Kolding fjord.

Den 1. maj fejrede overlærerne V. Skjoldborg og Birkedal Olsen 25 års jubilæum.

Den 1. juni fejrede overlærerne fru Nordhjem og frk. Therkildsen 25 års jubilæum.

Dyrbyes mindelegat til to drenge i realklassen blev i år (1952) tildelt Gerner Vejrup og Leif Sørensen.

Der blev til sommerferien udstedt ca. 800 feriebilletter, hvoraf adskillige ikke blev benyttede. Der udstedes for fremtiden ikke billetter efter den 1. juli.

Turen Varde-Levanger.

Tirsdag den 4. juli kl. 8³⁰ afrejste 18 elever fra afgangsklasserne: 8. klasse, 4. mellem og realklassen fra Varde med venskabsbyen Levanger som mål. Efter en herlig rejse (ikke mindst over den norske rende!) ankom man til Levanger onsdag kl. 1,30, hvor man blev vel modtaget af værtsfolkene. Opholdet deroppe varede til tirsdag den 18. juli. Under opholdet var såvel eleverne som lederne, frk. Hebsgaard og hr. Bjarnesen, af Levanger by inviteret på flere pragtfulde ture, således en bus-tur tværs gennem Norge og 10 km hinsides den svenske grænse. Hjemturen gik gennem det historisk berømte Stiklestad. Et par dage senere var der arrangeret en tur til Trondhjem.

Jo-jo, det var umagen værd!

O. Bjarnesen.

Returbesøg i sommeren 1952.

Den 1. juli ankom til Varde fra venskabsbyen Levanger 26 skoleelever i alderen 12—16 år sammen med deres ledere, fru E. Salberg og lektor Rødland.

Opholdet i Danmark strakte sig over 14 dage, og de norske børn var indkvarterede hos familier både i Varde by og i oplandet. Varde kommune gav gæsterne en herlig tur i rutebil til „Eventyrets land“ og foreningen „Norden“, der havde tilrettelagt rejsen, gav dem en tur til Ribe.

Begge udflugter gennemførtes i strålende sommervej og blev en virkelig oplevelse for de norske gæster.

J. Buck.

Skolens deltagelse i Nordens dag 1951.

Foreningerne NORDEN i alle de 5 nordiske lande havde i 1951 foranlediget afholdt en „Nordens dag“ lørdag den 29. september i lighed med, hvad der var tilfældet i 1936.

Nordens lokal-afdeling i Varde besluttede — da dagen faldt på en lørdag — at holde møder både om eftermiddagen og om aftenen og at søge arrangeret en faneprocession forud for eftermiddagsmødet.

Undervisningsministeriet havde i et cirkulære til skolelederne m. fl. meddelt at man fandt det naturligt, at „Nordens dag“ også fejredes i skolerne, så der blev givet eleverne oplysning om de tanker og ideer, der ligger bag ved afholdelsen af en „Nordens dag“.

På Varde skole samledes eleverne til en smuk festlighed før skolearbejdets begyndelse. Ved denne lejlighed indviedes de nordiske flag, som „Nordens“ lokalafdeling i Varde havde anskaffet til dagen, og det blev en virkelig smuk højtidelighed. De nordiske nationalsange blev sunget, lærerne G. Møller og Myrthue Hansen spillede og overlærer Ludv. Hoffmann talte til eleverne.

Om eftermiddagen gennemførtes faneprocessionen i det smukkeste vej. Man sluttede på friluftsteatrets scene, hvor F. D. F.s orkester musicerede, og nogle elever fra skolens ældste klasser opførte Seedorfs „De fem svaner.“

Om aftenen var der møde i håndværkerforeningen, hvor lærer Larsens børnekor sang, skuespilleren Eik Koch fra Aarhus teater læste op. „De fem svaner“ opførtes påny, denne gang af unge piger, som var klædt i de nordiske landes nationaldragter og d'hrre Arne Jensen og Johs. Allarp leverede instrumentalmusikalske del af underholdningen. Viceinspektør Mallings var aftenens konferencier.

E. Jacobsen.

Lejrskolen 1952.

„Det blev et minde for livet“, således skriver en af eleverne om lejrskoleopholdet i „Grænsebogen“, og selv om andre udtrykker det på en anden måde, så bliver dog hovedsummen af indtrykkene dog dette, at lejrskolen blev en oplevelse så stor, at den vist altid vil stå omkranset af et glorieskær for deltagerne. Lejrskolen var nærmest at betragte som et forsøg, idet Varde skole (som omtalt i dagbogen) ikke før har gjort brug af denne form for undervisning, og forsøget blev gjort af 4. m. a. i tiden 14.—21. juni. På en sådan lejr smedes lærere og eleverne sammen til en enhed på en ganske særlig måde, og „tanterne“ er naturligvis kærnen i det lille samfund. Kammeratskabet blomstrer, hjælpsomheden øges, initiativet udfolder sig under det frie liv både i alvor, leg og arbejde; klikevæsen forsvinder, og en lærer finder ofte egenskaber hos eleverne, som han aldrig har lagt mærke til før. Antagelig vil eleverne på deres side kunne sige det samme med hensyn til lærerne. Selv arbejdet bliver lystbetonet, og eleverne forbavs selv over at de virkelig af egen fri vilje kaster sig over skrivebordsarbejdet på alle tider af døgnnet for at prente de mangeartede indtryk på papiret.

På en sådan lejr oplever man naturen på en egen undrende måde, således bærer vist mange på et lyst minde om den morgen, da solen som en glørd kugle rejste sig ude over Lillebælt. Uden tvivl står solen dog op uendelig mange morgener med samme skønhed, men herhjemme har det ingen særlig interesse at stå op kl. 3 for at betragte fænomenet.

At eleverne i løbet af 8 måneder havde været med til at samle pengene sammen til turen, har sikkert kun været med til at gøre glæden og forventningerne større, og når en del af eleverne på sidste side af lejrskolearbejdet har gjort op med lejrens betydning, så udmunder det altid i et ønske om, at de klasser, som kommer efter dem, må blive delagtige i en oplevelse af lignende art.

Jenny Christensen.

ORDENSREGLER

FOR ELEVER I VARDE KOMMUNALE SKOLER

1. Eleverne skal møde på skolen i god tid, dog ikke tidligere end 10 minutter før undervisningens begyndelse. Efter undervisningens ophør skal eleverne forlade skolens område.
2. Eleverne må ikke forurene eller beskadige vægge, borde, bænke, w. c.'er eller skolens inventar og bygninger. Den skade, der forøves med vilje eller ved uagtsomhed, må den pågældende erstatte. Der må ikke leges på trapperne til toiletterne, og det er forbudt eleverne at bruge toiletrumene som opholdsstue.
3. I frikvartererne må ingen elev forlade legepladsen uden den tilsynshavende lærers tilladelse. Kun duksene må uden særlig tilladelse færdes i klasselokalerne eller på gangene. Det er endvidere kun tilladt ordensduksene at gå ind om morgenen, før det ringer ind. Det samme gælder for første time over middag.
4. Henkassen af papir, æblestumper el. lign. på legepladsen så vel som i klasseværelser og garderober er strengt forbudt. Papirkasserne skal benyttes.
5. Voldsomme og farlige lege samt slagsmål er forbudt. Om vinteren er det forbudt at kaste med sne.
6. I tilfælde af fravær medbringer eleven en skriftlig meddelelse om forsømmelsens årsag. Ved længere tids sygdom eller ved gentagne korte forsømmelser på grund af sygdom kan lægeattest forlanges.
7. Når der ringes ind, ophører al leg. Eleverne stiller hurtigt op og begiver sig i den anviste orden stille og roligt til deres klasser.
8. Under særlige omstændigheder kan fritagelse for en enkelt time gives af faglæreren og for en enkelt dag af klasselæreren, når barnet medbringer en seddel fra hjemmet, hvori der udtrykkes ønske derom.
Om ekstra fridage ud over en enkelt skal der ske henvendelse til skolens kontor. Drejer det sig om mere end 3 dage, skal der sendes skriftlig ansøgning til skolekommissionens formand.

Vedtaget i lærerraadet d. 11/12 1951

P. l. v.
L. Hoffmann.